

H. Sneevliet
Overtoom 468/II
Amsterdam

Amsterdam, 8 September 1934

1411

Den Heer
Mevrouw

Prof. Dr. A. Pannekoek
Amsterdam

Hierby zend ik U afschrift van een paar passages uit den laatsten brief door kameraad M.N.Roy toegezonden aan zyn vrouw, die te Parys woont. Ik acht het waarschyglyk, dat het over hem gevelde vonnis van twaalf jaar later teruggebracht tot zes jaar, van welken termyn de kleinste helft verstreken is, U bekend is. Ditzelfde geldt voor den betrokken persoon en zyn werk.

Manabendra Nath Roy was de meest bekende Britsch-Indier, die na deel te hebben genomen aan de nationalistische beweging van zyn land verbinding vond met de Komintern, jaren lang belangryke vertrouwensfuncties in de Derde Internationale bezette, voor de Komintern was in China gedurende de belangryke jaren 1925-1927. Zoowel over Britsch-Indië als over China zyn belangryke boeken van zyn hand verschenen. Hy ging terug naar Britsch-Indië, nadat hy reeds buiten de Komintern stond, om ter plaatse revolutionnaire propaganda te voeren. Na zes maanden verblyf werd hy ontdekt, gearresteerd en veroordeeld. Hy werd in de laagste klasse van de gevangenis te Bareilly opgesloten, om gezondheidsredenen gedurende het warme seizoen van dit jaar naar een districtsgevangenis te Almorah overgebracht. Zyn physische condities zyn ongunstig, doch psychisch hield hy zich door geestelyken arbeid buiten den verplichten gevangenisarbeid staande. Zyn vrouw zond hem boeken toe. Om geen reden te geven tot verdere verslechtering van zyn condities, heeft hy zich beperkt tot filosofische studies. Maandelyks kon hy één brief schryven aan zyn vrouw en één brief ontvangen. Op die wyze vernam zy, welke boeken voor zyn studie noodig waren. Zy is zelf Duitsch emigrante te Parys, die door typistenarbeid in eigen onderhoud voorziet. Geen wonder, dat zy moeite had om het door hem gewenschte studiemateriaal te verschaffen.

Uit den laatsten brief blykt, van welken aard zyn studies zyn en tevens welke nieuwe moeilykheden hy door verscherping van regiem heeft leeren kennen. Omdat hy buiten de IIe en IIIe Internationale staat, is er van een campagne voor zyn bevryding nauwelyks sprake. Maxton en de zynen klopten eenige malen aan by de Britsche autoriteiten, doch hadden geen succes.

My is gevraagd om in de eerste plaats dezen vorm van medewerking te verkrygen, dat aan Roy lectuur in de Engelsche taal, ook Duitsch komt in aanmerking gezonden wordt betreffende de door hem gekozen onderwerpen van studie. Het zou van veel belang zyn wanneer eenige vakmensen bereid gevonden konden worden om op die manier zonder groote offers goed werk van beteekenis te doen. Ik ken die vakmensen niet, zoodat ik my niet direct tot hen kan wenden. Vandaar dat ik Uw tusschenkomst in deze vraag en tevens bericht of gy bereid zyt aan myn verzoek gevolg te geven en op welke wyze gy dit denkt te doen.

In de tweede plaats zou ik U de vraag voorleggen of alsnog stappen ondernomen konden worden door Uw tusschenkomst by Britsche autoriteiten, om de vrylating van Roy voor de versträking van de volle straf te verkrygen. Hy is ongeveer 43 jaar, heeft echter door een drietal operaties voor zyn vertrek naar Britsch-Indië wezenlyke verzwakking van zyn gezondheidstoestand ondergaan. Bovendien is een hartafwyking geconstateerd en is deze aanleiding geweest van zyn tydelyke overbrenging naar de districtsgevangenis van Almorah.

Eventueele boeken en vaktydschriften zouden gezonden moeten worden aan: M.N.Roy, Central Jail, Bareilly (United Provinces). India.

Vertrouwende, dat U bereid bent tot hulpverlening,
met kameraadschappelyke groeten,

H. Sneevliet

District Jail, Almorah , July 18, 1934. 74/2

....Now a new misfortune has befallen me, the worst possible and the most unexpected. I have been deprived of the facilities, which were very rigidly limited, to do my literary work. According to the jail regulations, "B" class prisoners are not automatically entitled to these facilities. I have ~~been~~ however had them along. Therefore the blow has been very unexpected and more severe than any other that could be implied in my present position. I am not allowed to have any blank paper, pen or even a pencil. The pen for example is given to me for writing this letter. I must return it as soon as the letter is done. Not only am I no longer in a position to do any writing whatsoever - even making random notes of the result of reading and reflection. Even systematic study with a scientific purpose becomes impossible, because I cannot even make necessary marks in the book read, for ready reference in future or make marginal notes. You will easily imagine how I feel in this situation. It makes my ordeal almost intolerable. The news will distress you nearly as much as I am. Therefore I halt to mention it. But I am constrained to because I wish the friends in England to make some vigorous efforts so that my punishment is not aggravated by absolute restriction of my intellectual life. Make it clear that I have been writing on scientific matters which cannot be objectionable from the political point of view ; and that my literary occupation did not interfere with my duties as a prisoner. I have all along performed the jail task in full - as much as done by any ordinary prisoner. - This is not a very auspicious conclusion of the third year of my ordeal.

....I am excited about still another thin - apparently innocuous , but of profound significance. It is directly connected with my queries about the present state of the theory of Heisenberg. I just read about a new book "The Atom" by one Dr. John Jutin, which seems to have upset the applecart of " Indeterminacy". I dont know who is the bull in the China shop, but he is highly certified. In an introduction, Soddy endorses the contents of the book. Curiously, for a whole year I have been sort of vaguely speculating that the inner mechanism of the atom may be somewhat different. Otherwise, on the showing of the "Copenhagen School " (Bohr, Heisenberg, Schrodinger etc.) determinism appeared to be in a bad plight. Of course, there was absolutely no reason for the philosophic extravagance of Eddington, Jeans etc. Yet there was a problem to be solved. Determinism could not stand as a dogma. Now I am startled to learn that the thesis of the new book is that Rutherford's atom - which travelled to Copenhagen for shocking interpretations - is a reversed picture of the reality. That settles it. The problem is solved. I am excited because I vaguely looked for the solution in the same direction. I thought there was little use in engaging in a verbal combat with the neo-mystics so long as they stood on a plausible scientific basis, although they could easily be dislodged from that position with the help of logic. Yet the decision must come from exact science. I shall be very glad to get the new book. I have written a fair amount on the point, and now with the help of Barn's mathematical coordination of the quantum theory with the Maxwellian law of electromagnetism as well as the observational result set forth in the work of Jutin, I shall be able to round up my critique of neo-mysticism. But unfortunately, just at ~~the moment~~ this moment I cannot write. Only an Einstein can carry his laboratory under the hat. It is impossible for an amateur like myself. I cannot develop my thoughts in a coordinated form unless I put them down on paper. And it gives headache to carry the load